

har ikke Re til at mene, at det ene Parti er eneprivilegeret til at have en Mening om, hvad der er til Landets Tarv eller et. Man kan ikke forlange, at det andet Parti skal give Benge til Bevillinger, som det anser for uheldige for Fædrelandet. Dette med Hensyn til Forsvarsforanstaltningerne.

Den ærede sidste Taler kom meget vidtløftig ind paa det private Initiativ med Hensyn til de foreløbige Love, og jeg har i den Henseende gjort mig den Uleilighed at gennemlæse, hvad det ærede Medlem derom har skrevet baade i sin gamle Statsret og sin ny. Jeg gaar ikke gjerne efter Avisartikler eller Sligt, jeg vil helst se med egne Øine, og derfor gjorde jeg mig den Uleilighed at gennemlæse først hans gamle Statsret og siden hans ny. Uden at komme ind paa Citater eller Sligt — thi jeg tror ikke, at det ærede Medlem skal kunne bestride mine Ord, men jeg vil ogsaa, saa vidt det skulde gjøres nødvendigt, med den ærede Formands Tilslæbelse være i Stand til at fremføre Citater — skal jeg sige, at det ærede Medlem ikke en, men flere Gange i den første Udgave af sin Statsret i den Udvikling, han giver om foreløbige Love, har sagt, at de kunne meget vel overleve en Rigsdagsamling. Han er altsaa i den Henseende i Strid med den Betænkning, jeg oplyste. Derimod hævder han med Stykke gjentagne Gange, at det private Initiativ ifølge Grundlovens § 44 lige overfor de foreløbige Love har affuratur samme Rækkevidde som Ministeriets Forelæggelsesret. Det er den Udvikling, som han videnskabelig giver i sin første Udgave; der er ikke knyttet mindste Betingelse dertil. En taler det ærede Medlem vel om Brugene: man har aldrig kunnet tænke sig en saadan Brug. Ja, det er muligt, at man ikke har tænkt sig det; men selv om ogsaa det private Initiativ bruges paa en Maade, som det ærede Medlem ikke synes om, og som der maaste være flere, der ikke synes om, saa tilintetgjør dette ikke den Retsætning, det ærede Medlem har fundet i Grundloven og udviklet i sin første Udgave af Statsretten. Retsætningen bliver affuratur den samme, og har det private Initiativ samme Rækkevidde paa dette Omraade som Ministeriets Indbringelse, da kan Misbrug ikke forandre den Retsætning, som ligger i Grundloven, medmindre Grundloven siden den Tid er bleven forandret, men det er den ikke, ikke paa dette Punkt. I det Hele taget er det lidt vanskeligt, at det ene Partis Medlemmer saaledes gjøres til Dommere over, hvad der er ret Brug og ikke ret Brug af de konstitutionelle Prærogativer, som Tingene maatte have. Jeg mener

overhovedet, at vi, baade jeg og det ærede Medlem, ere altsaa meget Partimænd til at kunne sætte os paa Dommerstolen og dømme om, hvad der er rigtig Brug, og hvad der er Misbrug. Naar forresten det ærede Medlem saa stærkt hævdede atter og atter den Urimelighed, det var ved det private Initiativ at forkaste en foreløbig Lov, skal jeg dog minde det ærede Medlem om, at det har været ansete Statsretslæreres og deriblandt hans Forgjængers Mening, for ikke at tale om ansete Politikers Mening, at Regeringen endog saa kun burde lade en foreløbig Lov emanere eller udgaa, naar Regeringen kunde vide sig i Overensstemmelse med den samlede Lovgivningsmagts Faktorer. Jeg veed ikke, om den ærede sidste Taler har hævdet det saa bestemt, men i hvert Fald er der Folk, der have hævdet det aldeles bestemt og hævdet det den ene Gang efter den anden, og det er blandt Andet ogsaa hævdet af Monrad, Grundlovens Concipist. Altsaa, naar det skulde være Forudsætningen, og som sagt, det er den gammelbogs Opfattelse, ja, saa maatte man ikke undre sig over, at det andet Thing, som ikke føler sig tiltalt ved disse provisoriske Love, som ere udstedte, efter at Folkethinget var hjemfikket, og rettede mod et bestemt Parti, mener, at disse provisoriske Love ikke ere komne med dets Billigelse, og derfor giver tilkjende, at det misbilliger dem, og saa indbringer og forkaster dem. — Det ærede Medlem var fremdeles hange for Uroligheder, forekommer det mig næsten han talte om, hvad der kunde ske, hvis de foreløbige Love bleve tagne tilbage. Ja, jeg har nu ikke denne Frygt, men i saa Fald har Regeringen jo Midler i sin Haand i saa Henseende. Jeg skal, idet jeg veed, at andre Talere, som staa paa samme Side som jeg, faae Ordet efter mig, slutte med at sige: Lad os vedtage denne Finantslov, saa vidt vi kunne blive enige med hinanden ved en fri Behandling, med forsvarlige Bevillinger til alle Sider, saa er der ikke Tvivl om, at vi ville faae fuld Ro i Landet. Jeg har ikke en saadan Spøgesfrygt, at jeg skulde lade mig skræmme af, hvad en norsk Storthingsmand udtalte her for en Del Aar tilbage. Det lægger jeg ikke stor Vægt paa, og det vnder mig, at det ærede Medlem selv kan være betaget af en saa stor Frygt.

Carstenen: Naar jeg har bedet om Ordet, da det ærede Medlem, der nu satte sig, berørte Kommandantabsforholdene i Nbhoder, er det udelukkende for at give et Par faktiske Oplysninger, og ingenlunde, fordi jeg staaer i Kammeratstabsforhold til